

ما هي الرجعة؟ رجعت چیست؟

الرجعة في اللغة: هي العودة إلى الحياة الدنيا بعد الموت. رجعت در لغت، به معنای «بازگشت به زندگی دنیا پس از مرگ» است.

قال الجوهرى والفيروزآبادي: (فلان يؤمن بالرجعة أي بالرجوع إلى الدنيا بعد الموت) [4].

جوهری و فیروزآبادی می گویند: «فلانی به رجعت ایمان دارد؛ یعنی به بازگشت به زندگی دنیا بعد از مرگ» [5].

وأما معناها الاصطلاحي الذي نحن بصدد بيانه:
اما معنای مصطلح آن که درصدد بیانش هستیم عبارت است از:

فالرجعة: عالم آخر، ويوم آخر من أيام الله الكبرى الثلاثة [6] في قبال يومي القائم والقيامة، وله نظامه وقوانينه الخاصة به، كما هو مضمون روايات عديدة لآل محمد كما سيأتي.

رجعت: عالم دیگر و روز دیگری از روزهای سه گانه بزرگ خداست؛ [7] که پیش روی دو روز دیگر، [روز] قائم (ع) و قیامت می باشد؛ و - همان گونه که در مضمون روایات متعدد از آل محمد (ع) بیان خواهد شد- دارای نظام و قوانین مخصوص به خود است.

فبعد أن ذكر يومي (القائم والقيامة)، قال السيد أحمد الحسن (ع): [.. بقي يوم الرجعة فأکید أنه عالم آخر، وإلا لما خص بكونه يوم أي وقت وأن مستقل مقابل الحياة الجسمانية والقيامة، فهو ليس منهما].

بعد از اینکه سید احمد الحسن (ع) دو روز «قائم (ع) و قیامت» را بیان نمودند، فرمودند: «...می ماند روز رجعت؛ تأکید می کنم که این روز، عالم دیگری است؛ وگرنه عبارت «روز» یعنی وقت- و آن مستقلاً در برابر این زندگی جسمانی و قیامت به آن اختصاص داده نمی شد؛ پس این روز از جمله آنها نیست».

وقال: [الرجعة اسمها دال عليها وفقك الله، هي رجعة أي أنها إعادة، أناس ماتوا يعودون، امتحان انتهى يعاد، أيام مضت تعاد ...].

و نیز فرمودند: «نام رجعت - خداوند توفیقت دهد- بر معنایش دلالت دارد؛ یعنی همان بازگشت یا همان اعاده و تکرار؛ عده ای که می میرند باز می گردند؛ آزمونی که به آخر رسیده است تکرار می شود؛ روزهایی که گذشته اند باز می گردند...».

وقال: [هو امتحان آخر وتنظيمه وترتيب الراجعين فيه بيده سبحانه وتعالى ..].
و نیز فرمودند: «این امتحان دیگری است؛ و ترتیب بازگشت رجعت کنندگان در آن به دست خداوند سبحان است...».

وقال: [الرجعة عالم آخر مختلف عن هذا العالم الجسماني، وبالتالي تفاصيله مختلفة عن هذا العالم ..].

همچنین: «رجعت عالم دیگری - متفاوت با این عالم جسمانی- است؛ و در نتیجه جزئیات و تفصیل آن با این عالم متفاوت می باشد...».

وسنقف على تفصيل إجابات هذا الولي الطاهر من آل محمد ، ولكن بعد عرض موجز لأهم ما بيّنه علماء الشيعة عن الرجعة كأمر ثابت يرتبط بالعقيدة لديهم جميعاً أو لدى أغلبهم في أقل التقادير.

اکنون بر جزئیات پاسخ های این ولی پاک دامن از آل محمد (ع) توقفی خواهیم نمود؛ اما پیش از آن به خلاصه ای از آنچه علمای شیعه در مورد اهمیت رجعت

بیان نمودند و از نظر همه یا حداقل اغلب آنان امری ثابت شده و مربوط به عقیده بوده است، می‌پردازیم.

*****

[4]. الصحاح: ج 3 ص 1216، القاموس المحيط: ج 3 ص 28.

[5]- صحاح: ج 3، ص 1216؛ قاموس محيط: ج 3، ص 28.

[6]. الوارد ذكرها فيما رواه الشيخ الصدوق بسنده عن الامام الصادق ع: (أيام الله عز وجل ثلاثة: يوم يقوم القائم، ويوم الكرة، ويوم القيامة) معاني الأخبار: ص 366.

[7]- از امام صادق ع روایت شده است که فرمود: «روزهای خدای عزوجل سه تا هستند: روزی که قائم قیام می‌کند، روز بازگشت (رجعت) و روز قیامت» معانی الاخبار: ص 366.